

András fiával együtt vezeti a vállalkozást Ubrankovics Pál

A fa egész életét végigkíséri

A TERMÉSZETET CSODÁLJA, A FAHÁZAKAT ÉPÍTI

Tóth Norbert

Még ma is rajong az erdőért, sőt, sokáig a Madártani Egyesület tagja is volt. Ez persze érthető, akit egyszer megragadott a természet, az erdők-mezők varázsa, azt mindig visszahívja a hely: Isten formába öntött szándéka. Talán emiatt is kötelezte el magát, hogy amerre csak jár, terjeszteni és közvetíteni fogja a természet szépségét és erejét. Hogyan? Fából készít házakat. Ismerjék meg az erdésznek tanult, de mára a faiparos-építész tudást is elsajátító szakembert! Beszélgetőtársam Ubrankovics Pál.

A gerendaházakat és fa készházakat gyártó Ubrankovics Kft. tulajdonosa régi motoros. Találkozásunkkor pár ajándékszámot adok át neki, mire a Magyar Asztalos szaklap húsz-egynéhány éves emlékeivel ajándékoz vissza. Majd megragadja a lehetőséget és – szintén a régi emlékek nyomán – alkalmi apróhirdetést fogalmaz meg. Kiderül ugyanis, hogy rengeteg gerendavég halmozódik fel náluk, a cégnél, amit alkalmi áron, de akár szívesen is megoszt azokkal, akik fel tudják használni a legfeljebb 150 cm-es darabokat. Nagy szemekkel nézek Ubrankovics Pálra, de látszik rajta, hogy komolyan gondolja, amit mondott. Belül csak mosolygok s már előre látom, hogy izgalmas beszélgetésnek nézek elébe. Olyan ember ül velem szemben – morfondírozok magamban –, aki országos hírneve ellenére még mindig becsüli a kicsit, és a kenyérhéjat a rákerült vaj íze alatt sem feledi el. A legjobb lesz, ha máris teszek egy próbát – folytatom a monológot –, nehogy a csalhatatlanság vádjá érjen.

– *A weboldalán az olvasható, hogy otthonokat építenek. Azért egy ház építése nem jelent máris otthont, még akkor sem feltétlenül, ha fából készül...*

„AZ OTTHON AZ VALAMI MÁR”

– Ezt nem mi találtuk ki, hanem a megrendelőink mondják. Azok a házaspárok, családok emberek nyilatkoznak így, akik már beköltöztek az általunk épített faházakba, és úgy tűnik, megelégedtek benne valamilyen többletérvel. Mert hiszen lakás-lakás, ház-ház, mindegyikben lehet életvitelszerűen élni, de az otthon az a hely, amit a sajátjának érez az ember.

– *Minek köszönhető ez?*

– Elsőként talán annak, hogy a megrendelő a saját elképzeléseit,

A farost alapú szigetelőanyag betöltése

CNC gerendamegmunkáló központ

megálmodott lakórészeit látja viszont az átadott ház helyiségeiben. Ám szerintem van itt valami mélyebb is! A fa ugyanúgy a természet része, mint ahogy az ember is. A fával való kapcsolatunk mindig is jelen volt az életünkben, amióta az ember ember. Aki pedig a faanyagot egy tudatos választás eredményeként szeretné bevinni az életterébe, az azt hiszem, nyilvánvalóan kifejezi kötődését a fához, végső soron a természethez, saját ősi gyökereihez. A faházban eltöltött hónapok, évek

pedig visszaigazolják számára, hogy jó ott élni, és a világot sem akar elköltözni onnan. Ezt azok a köszönőlevelek és sms-ek is igazolják, amiket rendszeresen kapunk a megrendelőinktől.

AZ ERDÉSZETI KEZDETEK...

– *Ezek után nagyon kíváncsi vagyok, hogy hogyan jött a faházépítés ötlete. Már csak azért is, mert a honlapjukon az is fent van, hogy erdész-faiparos-építész szakismertekkel rendelkeznek.*

A készházgyártás nagy előnye a rövid idejű építés

– Hosszú évtizedeket kell visszszámennünk! Salgótarján melletti kis faluból származom és az erdő szeretetét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 14 évesen a soproni Roth Gyula Erdészeti Technikumba akartam jelentkezni. Ez a lakóhelyemről nézve elérhetetlennek tűnő vállalkozásnak tűnt. Nemcsak azért, mert Sopron messze volt, hanem azért is, mert a határsáv okán külön tartózkodási engedély kellett a városban való tartózkodáshoz. Felvettek, sőt, később az erdőmérnöki kar lett a folytatás; az erdészszakmát tényleg hivatásnak tekintettem. A rendszerváltozás idején aztán minden megváltozott, az addig stabilnak tűnő állami munkahelyek bizonytalanná váltak. Én is átéltem ezt az érzést, úgyhogy úgy döntöttem, hogy vállalkozó leszek és kezembe veszem az életem irányítását. A szakmához közel kerestem a lehetőségeket, így lettem faipari vállalkozó. Ha asztalos fűrészsárura volt szükség, akkor azt kutattam fel valamelyik országos fűrészüzemből, ha fa építőanyag kellett, akkor azt szereztem be.

Sőt, mivel ekkortájt lehetett először Ausztriába átjárni, az ott fellelhető rönkfűrészgépeket, egyéb faipari gépeket is leszállítottam azoknak, akik ezzel bíztak meg. Ha kellett, rendbe tettem és beüzemeltem ezeket a gépeket, úgy adtam át. Ne feledjük, hogy akkortájt semmi nem volt Magyarországon, még tőtőlécet is bajosan lehetett szerezni. Így ment ez sokáig, később már egészen nagyban működtünk és

volt, hogy komplett fűrészüzemeket telepítettünk Litvániába, Oroszországba. Azt viszont éreztem, hogy nem ez az életcélom. Jó híre volt a tevékenységünknek, ezzel nem volt gond. Azt kellett belátnom, hogy a hiányra nem lehet építeni. Miután jó kapcsolatrendszert építettem ki Ausztriában, Svájcban, Németországban, Hollandiában, így volt lehetőségem elgondolkodni azon, hogy hogyan tudnám továbbfejleszteni a szakmai ismereteket. Nem mondom, hogy isteni szikra hatására, de nekem a gerendamegmunkáló gépek jelentették a kilépést, ezen gépek láttán tudtam igazán lelkesedni.

...ÉS A FAIPARI FOLYTATÁS

– Itt mint az alkotni vágyás jelentette ezt a lelkesedést, ugye?

– Így van. A fát házépítő alapanyagká formálni és építeni akartam! Azonban ezek az ácsipari gépek már akkor számítógép-vezérelt megmunkáló központok voltak. 2003-ban Magyarországon még nyoma sem volt az ilyen gépekkel ellátott termelőüzemeknek. Mindenesetre mélyen hittem a dologban és rá egy évre sikerült egy pályázaton elnyerni a bekerülési összeg közel

Gerendaház hagyományos...

felét, úgyhogy megvettem a gépet, amit a jelenlegi telephelyünk csarnokába telepítettünk.

– *Honnan jött az üzemeltetési szaktudás? Akkortájt még az asztali számítógép is kihívást jelentett egy középkorú embernek...*

– Az egyetemről érkezett egy végzős fiatalember, ő végezte a gép vezérlését. Egyébként azóta is nálam dolgozik. Szóval nekem ehhez a programozáshoz nem sok közöm volt, nálunk az iskolában még a zsebszámológépet is elvették a tanárok, nemhogy számítástechnikára tanítottak. Innét is látszik, hogy miért volt ez akkora jelentőségű. Mi azonban bemutatókat tartottunk az ácsoknak és a faiparosoknak, egyetemistákat és középiskolai csoportokat fogadtunk, egyszóval mindenkit szívesen láttunk, aki megszerette volna tekinteni a gépet működés közben. Fokozatosan elindult a gyártás is, kocsibeállók, tetőszerkezetek készültek. A 2006-os Construmán már egy közel 25 m²-es, szétszedhető gerendaházat állítottunk ki. Óriási sikere lett, s talán ennek is köszönhető, hogy a 2008-as válságot túl tudtuk élni. Az épület kapcsán ugyanis egy egyetemi projektben is részt vettünk és felépítettünk egy kutató faházat (lásd erről a Környezettudatos és energiahatékony kísérleti faépület című cikket – a szerk.). Illetve Esztergomban is készítettünk egy kulcsrakész gerendaházat. Ezeket a bemutatóházakat bárki megnézhetette, illetve rendszeresen tartottunk házépítési bemutatókat is a kilátogatóknak. A nehéz években ezek az épületek tették lehetővé azt, hogy folyamatosan voltak megrendeléseink. Meg talán az is közre játszott ebben, hogy színvonalatlan

...és modern felfogásban

munkát ne adjunk ki a kezünk közül. Kezdetektől fogva következetesen „CE” minősített rétegragasztott alapanyagokat használtunk, farost alapú, bio szigetelőlapokat alkalmaztunk.

– *Nem okozott ez túlzott piacvesztést?*

– Az igaz, hogy mi emiatt drágább anyagáron tudtuk előállítani a házainkat. Viszont a másik oldalon a minőség iránti elkötelezettségünk behozta a hátrányt, no meg a folyamatos fejlesztés. Az első CNC gerendamegmunkálónkat hamarosan egy sokkal nagyobb teljesítményűre cseréltük, továbbá egy új csarnokot építettünk a készház gyártásához. Aztán arra is büszke vagyok, hogy sok szakember vesz körül: faipari mérnökök, építőmérnökök, lelkes munkatársak, többségük a kezdetektől fogva. András fiam is immár 10 éve úgy határozott, hogy beáll a cégbe és kitanulja a szakmát. Számos külsős szakember is dolgozik velünk: építészek, villanszerelők, csőszerelők, szállítmányozók stb. Ezek mind meghatározóak akkor, amikor azt tudom mondani, hogy mára évente 30–50 házat tudunk legyártani a jelenlegi kapacitásunk-

kal. Sok megrendelőnknek ezek adják a bizalmat.

– *Ausztriában is található referenciaházuk, pedig ott aztán van múltja a faházépítésnek. Az osztrákokhoz képest mit csinálnak jobban?*

– Talán a kapcsolataink teszik ezt lehetővé. De az is igaz, hogy ezen megrendelőink nagy része kint letelepült magyar család. Azt kell mondom, hogy jó terméket gyártunk, de ezt nem mi találtuk ki. Mi igazodtunk egyfajta igényhez: nagyon alacsony energiaigényű faházakat építünk, amihez természetes alapanyagokat használunk fel, illetve megújuló energiaforrásokat párosítunk hozzá. Ezért lehetséges az, hogy bár a magyar piacot tartjuk elsődlegesnek, még Passau környékén is van általunk gyártott faház.

A VÍRUS ÉS HOZADÉKAI

– *Mondhatnám, hogy az Óperenciás-tengeren is túl*, ugyanis az már az Enns folyó túloldalán található. Térjünk át a jelen helyzetre! Miután 2020 tavaszán a koronavírus mindent meghatároz, elsősorban arra vagyok kíváncsi, hogy ez az időszak mit je-*

* Az Enns folyó feletti rész Felső-Ausztriához tartozik, amit németül ob der Enns kifejezéssel illetnek. Valószínűleg innét származik az ismert Óperenciás tengeren is túl kifejezés.

lent önnek? De leginkább arra, hogy maga szerint milyen hozadéka lesz? – A mai nap is dolgoztunk, hisz sok a teendő (a kijárási korlátozás bevezetése utáni 4. napon – a szerk.). Ezek nyilván a múlt évi megrendelések hozadékai. Szintén az elmúlt hónapokhoz köthető az is, hogy 2021 közepéig el vagyunk látva munkával, élő szerződéseink vannak. A mostani érdeklődések ugyan valamelyest csökkentek az elmúlt két hétben, de most is naponta kapunk érdeklődő telefonokat, megkereséseket. Mindazonáltal nem tudom megítélni még a következő hónap történéseit sem, hiszen most bármi előállhat. Amit tehetek, hogy a legjobbat remélem. 67 éves vagyok, de a rajtam kívül dolgozó 35 ember csupa fiatal. Nekik dolgozni kell, családot eltartani, úgyhogy az én hozzáállásom most sokat számít nekik. Ha a mi őseink nem adták fel a háborús helyzetek és a bombázások közepette, akkor nekünk is össze kell tudni szedni magunkat. Viszont van itt még más is: megmutatkozik a magyar gazdaság külföldi kiszolgáltatottsága, de az is, hogy már a falusi ember is éhezne, ha bezárna a helyi élelmiszeripari áruhálózat. Ezek elgondolkoztatóak. Aztán itt van a szakemberhiány. Mondok egy példát! A Bakonyban építkezek immár 1,5 éve, ugyanis egy régi portát vettem meg s a rajta lévő házat,

Klasszikus belső kialakítás

pajtát újítjuk fel. Eddig esélyem sem volt, hogy helyben találjak kőműves szakembert, Sopronból kellett vinnem magammal segítőt. Miután ez a két soproni most nem tud jönni, a minap ismét körbekérdeztem az ottaniakat. Másnapra többen is jelentkeztek, az egyik azonnal tudna kezdeni. Úgy tűnik, hogy amihez korábban nem volt kedvük, azt most jobban megbecsülik. Remélem, hogy az emberek visszatálnak a realitás talajára. – Így legyen! Említette, hogy András fia itt dolgozik. A család többi tagja hogyan viszonyul a céghez? Egyáltalán: hogyan áll a generációváltással? – András ma már hatalmas segítséget jelent, valójában mindenben számíthatok rá, egyenrangú ügyvezető mellett. Ez egy tudatos

folyamat eredménye, ilyen módon már évek óta tart a generációváltás nálunk. Márton fiam még hallgató: építőmérnöknek tanul Bécsben, a Műszaki Egyetemen. Az, hogy részt akar-e venni a családi vállalkozásban, teljes egészében az ő döntése. Ebbe nem szólok bele. Van egy lányom is, Júlia, ő Színművészeti Egyetemet végzett és – sajnos – Amerikában él.

– Még egy személyes kérdés. Lát-szik, ahogy az ön vállalkozói íve szépen rajzolódik, de közben hol van az, ami a lelki megelégedettségét adja? Hol van most a gyerekkorban rajongásig szeretett erdő?

– A Bakony és az ottani kisközségi lét adja meg nekem a kikapcsolódást. Igaz, a mai napig is sokat dolgozok a házon, de pihenni is ide járok le a párommal. Ez az én menedékhe-lyem. Egyébként a telephelyemen is jól érzem magam, hiszen a kezdeti 5 hektáros szántó föld mára fákkal körülvett ligetté változott az erőfeszítések nyomán. Az erdő, a fákkal és a milliányi apró élőlényel egyetemben azt a természeti közeget testesíti meg, ahonnét az ember is ered, így az erdőben nem tud magányos lenni az ember. Amikor ott vagyok, az olyan nekem, mint a töltő a lemerült telefonnak. ■

Gerendaház nappalija modern igényekhez igazítva